

ta on väestö touhun väkeä, puhumat- takaan ahkerasta rusina ja viinimarja kasvatuksestaan, on heillä monellai- set yhteispyrinnöt. Kolmenlaiset us- konto-seuransa pappelineen, ja valis- tunutta joukkoa on myöskin, joukko sellaista, jotka ovat jaksaneet seurata sitä valtavaa työläisten toiminnan nousua, jota on havaittavissa ympäri maapalloamme. Todellakin, henkilö, joka seuraa maailman työläisten yh- teispyrinnöitä ja heidän suurta toiminta- taansa työväenluokan hyväksi, ei voi olla myöskin liittymättä yhteen ku- kin paikkakunnallaan toimivaan seu- raan.

Reedleyn toveritkin vaikka vähäi- kuisena, vaan sitä kiinteämmin toimi- vat tostoiminnassaan. Onpa otettu esille kaikista tärkein nimittäin jo- kaisen itsensä kehittäminen. On pe- rustettu "lukurengas" sellainen, jossa jokaisen on läksyjen, sekä muutenkin oman havaintoinsa ja tietojensa pe- rusteella tehtävä selväksi eri yhteis- kunta kysymyksiä, jotka ovat välttä- mättömiä lukeutuessamme järjesty- neisiin työläisiin ja tunnustaessamme itsemme sosialistiksi. Tämä on suu- rin palvelus työväen liikkeen hyväksi, mitä voimme tehdä, nimittäin se, että teemme itsellemme selväksi sen, jon- ka eteen toimimme.

Näemme liiankin paljon kaikkialla sellaisia entisiä puolueemme jäseniä, jotka ovat lukeutuneet sosialistiliik- keeseen, eivät ole ollenkaan tiedoissa edistyneet. Ovatpahan vaan olleet muka näytellen, laulaen y. m., jotka toimet ovat kylläkin olleet hyvät toi- mintamme huvi- ja nautinto puolia, vaan kaikkein tärkein, kuten jo mai- nitsin, on itsensä kehittäminen ja ym- pärilleen agitatsioonityön tekeminen. Näkyypähän juuri tämä kysymys tu- levan ensi edustajakokouksenkin tär- keäksi kysymykseksi, nim. jokaisen os-aston jäsenen pakkovelvollisuudeksi osoittamaan työskentelevänsä it- sensä tosi kehittämiseen, eikä siten, kuten tähän asti, että hän vain on yksinkertaisesti mukana.

Osastomme jäsenmäärän kasvamis- ta, sekä innostusta toimintaamme toi- von samalla, kun lausun nuo tutut, ehkä jo vanhuuteensa kiihottuneet san- nat "onnellista uutta vuotta" kaikille Toverittaren lukijoille.

Yksi naisista.

KINGSBURG, CALIF.

Lukessamme Toveritarta tulemme näkemään, että se on otettu niin y- leisten lehtien ja kirjallisuuden jou- koon, että yksityisellä saloseudulla- kin missä perhe tai kaksi asuu on To- veritar tietoisuuden levittäjänä kansa- laisillemme. Eikä ihmekään, onhan Toveritar niin rikkaasti toimitettu viikko-lehti kuin mahdolliset olosch- teet sallivat. Siis tietoisuuden levi- täjänä on Toveritar suomalaisten kes- kundessa numero yksi. Mutta nyt tulee kysymys ovatko suomalaiset työläisnaiset kaikkialla niin tietoisia, että antavat omalle äänensä julkituo- jalle sen tunnustuksen, minkä se to- dellisuudessa ansaitsee? Eivät! Sillä me löydämme vielä sellaisia naisia, jotka ovat ulkona Toverittaren lukija- joukosta, mutta tähän astiiset ereh- dyksemme antakaamme anteeksi, vaan tästä lähtien katsokaa, että oma asemamme on juuri se joka vaatii tei- dät lukemaan oman luokkanne kirjal- liautta ja Toveritar on yksi niistä jo- ka luokka-asemanne teille selvimmin selvittää.

Työläisnaiset! Taaskin alkaa uusi vuosi ja näitä tällaisia "sattumia" olemme jo sivuttaneet useampia, il- man suurempaa ajattelua tulevaisuu- den myllerryksistä, mutta ottakaaam- me nyt alkava vuosi 1922 päämää- räksemme syventyä ajattelemaan ko- ko maailman valtavan työläisluokan kanssa nousua siitä sorron tilasta, jo- hon meidät on maailman mamonna painanut riistääkseen meitä atkeelli- semmatkin ihmisoukeudet, ruumiilli- sesti ja henkisesti rappaantumisesta puhumattakaan.

Vaan ei sinä kyllin, että me tie- damme meitä sorrettavan, vaan asia-

on sitä laatuja, että meidän onkin ru- vettava vastustamaan tuota sortoa, ja tiedottomina se on aivan mahdotoin, sillä jos emme tiedä syytä mitkä ovat aiheuttaneet kapitalistiluokan riis- täntään, niin mistä me sitten tietäi- simme keinoja sen poistamiseksi. Ko- ko maailman köyhälistö on tätä sor- toa jo vuosituhsia karsinyt ja tul- lessaan näkemään mihin se vihdoin koko ihmiskunnan saattaa, on se al- kanut äänekkäämmin tositella sitä riistintään vastustamaan, menen niin pitkälle, että ei ole nähty muuta mah- dollisuutta siitä vapautua kuin tuho- malla koko kapitalistinen järjestelmä ja perustaa sille suuri ja mahtava työnjättäisen tasavalta. Siis kaikki tätä ilmaa hengittävät ihmislielut yh- tykää maailman köyhälistöluokan ri- veihin ja ammentakaa itsellensä tie- toa kurjan ja alastoman elämäne korja- miseksi. Toveritar lehtemme on yksi niistä valistajia, joita vailla juuri o- lemme olleet, mutta sekin meillä nyt on kun emme vaan aina sen elää ja toimia välipitämättömyydellä, sivuut- taen kirjallisen tieto varastomme hu- neemme pöydältä. Siis joka naiselle Toveritar!

Toveriuudella:

Alfred Hart.

SUPERIOR, WIS.

No niin, jospa töhertäisin Toverit- taren. On ollut tapana puhua ompeluseurasta ja iltamista, mutta nyt on jotain uutta kertomisen arvoista. Se on hiljattain perustettu puhuja- ja lu- kurengas, tahi oikeammin koulu, jos- sa aikuiset ovat oppilaina. Nyt ensi alussa opettaa E. Parras, historian materialismia, neljä iltana ja sitten tu- lee toisille aineille eri opettajat.

Osanotto näitä tilaisuuksiin on ol- lut ruusua, joka on hyvin ilahduttava ilmiö. Työläisillä on herännyt tiedou- sano. Nämä illat ovat olleet mielen- kiintoisia ja niistä on ollut paljon op- pimista. Jatkukoon vain innostus.

Jouluaattona oli vapaailtama. Jou- lupäivänä näytetään kappale: "Mart- tytyrit."

Osaston kokouksessa jouluk. 15 p. asetettiin virkailijaehdokkaat tule- vaa virkakautta varten. Nimiluettelo venyisi liian pitkäksi ja se onkin jo julaistu Työmieheissä, mutta lainaan siitä kuitenkin pienen pätkän. "Un- tisten kirjottajaksi Toverittaren va- littiin Maija Haapala ja Maija Dahl- berg."

Äänestettiin edustajaehdokkaita tu- levaan järjestön edustajakokoukseen. Superiorin osaston ehdokkaana on Henry Koski.

Venäjän nälänhätäisten hyväksi o- li näytäntö Palace teatterissa jouluk. 13 p:nä. Tuhannen ovlippua möivät sosialistit ennakolta. Puolet tuloista luovutettiin nälänhätäisille. Toveri Bentall piti lyhyen puheen, jossa hän liikuttavasti vetosi yleisöön Venäjän hyväksi. Puheen aikana kerätty ko- lehti tuotti \$88.39.

Pitäisihän sitä naisten hommista- kin jotain mainita. Lokak. 20 p:nä oli myyjäisillat. Muutamät hyvät tavarat menivät mielestäni liian hal- valla. Täytyy kuitenkin ottaa huomii- on pitkä työttömyys. Greath Nort- hern vaunujen korjaussapassa, jossa on vähennetty miehliä moneen ker- taan. Huhujen mukaan sekin työpaik- ka suljetaan kokonaan jouluk. 23 p. paljon suomalaisiakin työskentelee. Useilta muiltakin työmailta on työ- läisiä vähennetty, joten talvi on mo- nelle perheelle hyvin ankara.

Koulussa on esitetty sellaistaakin ilvettä, että on käsketty lasten tuoda kaikellaista ruokaa, että nälkäiset saisivat syödä kiitospäivänä. Työttö- mien työläisten lasten siis piti ruo- kia toisia samassa asemassa olevia.

Maija.

MARGUETTE, MICH.

Niin, joulun on juuri ovelta. Siihen vanhanaikaiseen tapaan on totuttu, että pitäisi olla lahjoja ja kaiken kal- taisia leluja. On kuitenkin tietämistä jo sinäkin, että millä sitä leipäpa- laansa maalaa.

Kesä meni ilman ansioita, lukuun- ottamatta joitakin väliaikaisia töitä ja talvi näyttää tulevan samanlainen. Toisinaan kyllä nostetaan uutinen, et- tä nyt pannaan sulimo käyntiin. Sil- lä tavalla tietenkin yritetään pitää työläisiä hyvällä mielellä ja odottava- vana.

Missä on siis se vika, ettei työläis- perheisiin ole joulupukilla asiaa. Kun katselee kaupungilla ja odottaa pos- tikonttorissa, niin tulee mieleen, et- tä elpää vielä taida olla kovin huono aika, kun siellä on niin kovin tungos ihmisistä. Täällä kyllä on varakasta- kin väkeä, toinen puoli kumminkin, päättäen siitä, kun kirkkojakin on ko- konaista viisitoista. Joka pyhä on niiden lähetyksillä niin ahdasta, että ei tahdo sivu päästä kulkemaan. Kai ne ihmiset ovat sitten kyllin varak- kaita niissä kulkemaan. En käsitä mitä astaa köyhällä ihmisellä on sel- laisiin paikkoihin.

Kuolon kylmään syliin sortui kansa- laisemme Mrs. Kumpula. Joutui lapsikuumeen uhriksi, Jätti jälkeensä viisi pientä orpoa, nuorin jääden vi- kon vanhaksi. Väkisinklu täytyy sanoa, että liian ankara on elämä köy- hälle. Missä juuri enimmäin äidin hoivaa tarvittaisi, niin täytyy pois lähteä. Vainaja oli elämänsähaluinen, kolmekymmentä vuotta vanha.

Toverimme Toivo ja Minnie Kos- kon pikku tyttö laskettiin haudan po- menettivät esikoisensa.

Vanha vuosi jääköön unholaan. Ei kellään Toverittaren lukijalla taida olla kovinkaan iloisia muistoja men- neen vuoden ajalta. Nyt taas otetta- koon uusi vuosi vastaan toivorikkaa- na, niin synkältä kun se meille näyt- täänkin. Ei sorruta eikä seisota alla- päin ja paholla mielin. Jos sortua pitää, niin tehdään se niinkuin ai- kaansa seuraava työläinen. Tiedä- me, että ei se ole minkään "luojan" tahto, että ihmisiä kidutetaan näläs- sä, syy on varmasti muualla. Se on tässä yhteiskuntajärjestelmässä.

Koittakaapa vanhempi väki olla vähän virkumpia ja käydä haalillakin edes nuorempien tiellä, jos emme mi- hinkään muuhun siellä pysty.

Onnekasta uutta vuotta kaikille tä- män lehdin lukijoille ja lukijoiksi al- koville.

Toverittaren lukija.

FITCHBURG, MASS.

Joulukuun 11—12— ja 13 p:nä oli täällä luennossa tov. J. Miller. Tästä olisi paljonkin sanottavaa, mutta koska Toverittaren palstoilta veisi liian paljon tilaa, niin tyydyn vaan sanomaan, että tov. Miller on ehdottomasti yksi työväen parhaista puhujista, joten pyytäisin muidenkin paikkakuntien toverien kiinnittävän huomionsa, kun kuulette hänen tu- levan paikkakunnallenne. Koittakaa saada mukaanne sellaisiakin toverei- ta, jotka vielä eivät sosialismin aak- kosia tunne. Hän osaa kyllä selvit- tää niin laajasti ja selvästi, että pö- löimmänkin täytyy jo ymmärtää. Mut- ta onko sinä sitten kaikki, että me- nemme kuuntelemaan puhujaa ja sit- ten tovereillemme kerromme, että kyllä sinä oli etevä puhuja. Ei sinä ei ole kaikki, vaan on meidän myös näytettävä teoissa, että me todella ymmärsimme puheen tarkoituksen.

Nyt on meillä Fitchburgin naisilla tilaisuus näyttää, että me haluamme itseämme kehittää, sekä samalla hyö- dyttää osastoamme. Ompeluseuram- me on nyt muutaman viikon leväh- dettyään taas päättännyt alkaa toiminta- nsaa. Kun kuulette lähemmin ajasta ja paikasta, niin muistakaa silloin, et- tä jokainen osastomme nainen ottaa osaa sen toimintaan. Ensimmäisessä kokouksessa tulkaa lähemmäs jär- jestämään ompeluseuran toiminta, jo- ten on välttämätöntä jokaisen silloin olla saapuvilla, niin voimme kokouk- semme järjestää niin kehittäväksi ja hupaiseksi kuin mahdollista.

Erittäin mielenkiintoiseksi ke-

hittyi F. J. Syrjälän ja tov. Millerin väärtelytilaisuus New Ipswichissä 18 päivä joulukuuta. Väärtely aineena piti olla: "sopiiko neuvostojärjestel- mä Amerikkaan vai ei." Syrjälä lupasi näyttää toteen, että se ei sovi, Mil- ler taas että sopii. Syrjälä sai ensin tilaisuuden puhua 1 tunti ja 25 mi- nuuttia. Suurimman osan puheestaan käytti kommunistipuolueeseen tun- keutuneiden urkkijoiden paljasteleui- seen, sekä Venäjän neuvostohallituk- sen palaamista kapitalismin. J. Mil- ler puheessaan selosteli minkäläiseen tilanteeseen työväenluokka on joutu- nut finanssikapitalismin kehittyttyä huippuunsa. Tätä ei jaksanut Syrjälä sulattaa, vaan sanoi että "Miller on kuvannut kapitalistit niin hirvelkei- si, että jo näyttää että mikään mahti ei voi sitä kukistaa, vaikka ne hirvei- tä ovatkin, mutta ei sentään niin hir- veitä miksi Miller ne kuvasi." Kun Miller kysyi, missä hän on sanonut väärin, niin sitä ei pystynyt Syrjälä yhtään lausetta kumoamaan. Kun varsinainen väärtely alkoi katsokin Syrjälä sopivaksi alottaa väitteen al- van toisista asioista mistä ensin oli aikomus. Tässä tuli liian pitkäksi selostaa koko väitteen kulku, pää- sia itse asiassa oli se, että Syrjälä väaristelemällä ja valehtelemällä koitti pitää puoliaan, jotka kuitenkin todistettiin väheiksi. Väärtelyn tu- los oli se, että itse Raivaajakin nu- merossaan 295 sanoo, että: ja kansal- liset itsenäiset voittivat "loistavasti väärtelyä." Suuresti ihmetytti meitä se hermostuneisuus, joka siellä oi- keistolaisia vaivasi. Jopa suorasti paheksuivat että Fitchburgista saak- ka tuholaisia oli sinne tullut, mutta itseään sinne haastoitte tulemaan. Ja kun yksi troki kuorma tuli, niin jo säikähditte niin pahasti. Jos kerran on oikea asia ajettava, niin ei sitä pitäisi peljätä suuremmakaan jou- kon kuullen uskaltavan esittää. Mut- ta tämä juuri toteaa sen, että tietoi- sesti palvelette väärää asiaa. Kun tu- holaisilla on joku tilaisuus, joko puhe tai muuta, niin mielihyvällä otamme vastaan jokaisen oikeistolaisen joka haluaa tulla. Jopa olisi aika työläis- ten ottaa selvää minkäläisten herro- jen perässä te juoksette. Kyllä tä- mänkin väärtely monen silmät aukaisi näkemään mihin Syrjälän poliittikka tähtää.

Uudenvuoden päiväksi on järjes- tetty mahtavat juhlat Moose haalille. Ohjelma on kantaaltaan arvokasta. J. H. Oikemus Bostonista tulee puhu- man, Silspä taas täytämmekin avan haalin ääriin myöten täyteen. Tarmokasta taisteluintoa Toverit- taren lukijoille alkavalle vuodelle toivoo. — a.

Uudenvuoden päiväksi on järjes- tetty mahtavat juhlat Moose haalille. Ohjelma on kantaaltaan arvokasta. J. H. Oikemus Bostonista tulee puhu- man, Silspä taas täytämmekin avan haalin ääriin myöten täyteen. Tarmokasta taisteluintoa Toverit- taren lukijoille alkavalle vuodelle toivoo. — a.

YLÖS HELVETISTÄ

KIRJ. KONRAD LEHTIMÄKI
(Jatk. edell. num.)

Kuului hämmästyneitä, vihaisia ää- niä:

— Hän on paennut, jottei voitaisi julistaa sotaa!
— Eivät he sitä niin pääes!
— Se on pelkurimaista!
— Sota on julistettu! — kajahtaa melun pääministerin ääni! — Ja se pysyy julistettuna kaikesta huolimatta!

— Hyvä! Hyvä!
— Lukekaa sähkösanoma!
— Hyvä!

Sähkösanoma annettiin eräälle vir- kamiehelle, joka oli äskettäin kekot- nut vihollisen salamerkkikielen ja al- koi lukea...

Mutta hänen kasvonsa kalpenivat, ja hänen otsalleen puserui suuria hi- kihelmiä; sitten pyyhki hän hätäisesti otsaansa, katsellen neuvottomasti ym- pärilleen, ja paperi vapisi hänen kä- dessään...

— Mitä sinä on?
— Ettekö saa selvää?
— Kyllä... mutta, — änyytti vir- kamies.